

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/334/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1711213021
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1711213021.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa : EOS KSI Česká republika, s.r.o., so sídlom Praha 4, Novodvorská 994, Česká republika, IČO: 25 117 483, zastúpenej AK TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Údernícka 5, Bratislava, proti odporkyni: S. K., H. Č., T. XXX/XX, zastúpená Oľgou Dorozlovou, súdnou tajomníčkou Okresného súdu Pezinok, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Spotrebiteľské združenie OSA, Fedinová ul. č. 9, Bratislava, zastúpené AK HKP Legal, s.r.o., Bratislava, Sasinkova 6, o zaplatenie 910,91 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa i vedľajšieho účastníka na strane odporkyne proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 17. 10. 2012, č. k. 8C 125/2012 - 58, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka **m e n í** tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Návrh vedľajšieho účastníka na strane odporcu na prerušenie konania **z a m i e t a**.

Vedľajší účastník je **p o v i n n ý** zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania a to trov právneho zastúpenia vo výške 19,12 € na účet právneho zástupcu navrhovateľa, do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie o návrhu navrhovateľa. Navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť právnemu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporkyne náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 70,90 € do 3 dní od právoplatnosti uznesenia. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Zároveň navrhovateľovi priznal vrátenie súdneho poplatku vo výške vo výške 47,87 € prostredníctvom Daňového úradu Bratislava, a to po právoplatnosti uznesenia.

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 23.9.2011 domáhal zaplatenia sumy 910,91 € s príslušenstvom a náhrady trov konania, titulom vyrovnania záväzkov zo Zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pred začatím prvého pojednávania navrhovateľ zobral svoj návrh v celom rozsahu späť, bez uvedenia dôvodu a žiadal konanie zastaviť. Súd prvého stupňa preto konanie podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p. zastavil a vrátil navrhovateľovi krátený súdny poplatok v zmysle § 11 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch.

Pokiaľ ide o náhradu trov konania prvostupňový súd rozhodol podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. s tým, že v danej veci zavinil navrhovateľ, že konanie sa muselo zastaviť. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu prvostupňový súd priznal uplatnenú náhradu trov právneho zastúpenia za 1 úkon právnej služby, a to za písomné podanie na súd zo dňa 13. 4. 2012 v sume 61,74 € vrátane DPH, 1 x režijný paušál 9,16 € s DPH, podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z., § 10 ods. 1, § 14 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18, spolu vo výške 70,90 €.

Prvostupňový súd vo vzťahu k trovám konania, priznaným vedľajšiemu účastníkovi uviedol, že vedľajší účastník v konaní preukázateľne vykonal kvalifikovaný úkon právnej služby - písomné vyjadrenie zo dňa 13. 4. 2012. Prvostupňový súd zároveň vedľajšiemu účastníkovi nepriznal odmenu za úkon právnej služby spočívajúci v príprave a prevzatí zastúpenia, s poukazom na to, že vedľajší účastník v tom čase nemal vedomosť o merite danej právnej veci, jeho oznámenie bolo podaním všeobecnej povahy, ktoré sa vyskytuje opakovane vo viacerých sporoch. Tieto trovy tak prvostupňový súd vyhodnotil ako neúčelné. Súd prvého stupňa však pri rozhodovaní o trovách konania vzal do úvahy skutočnosť, že navrhovateľ vzal návrh späť po tom, ako mu bolo doručené písomné podanie vedľajšieho účastníka, obsahujúce vznesenie námietky premlčania.

Uvedené uznesenie napadol v zákonom stanovenej lehote odvolaním navrhovateľ; jeho odvolanie smerovalo proti výroku, ktorým mu prvostupňový súd uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Zastal názor, že vedľajší účastník musí byť sám - ako združenie na ochranu spotrebiteľa - z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Podľa údajov registrácie Ministerstvom vnútra SR samotné združenie má v radoch členov, ktorí evidentne majú právnické vzdelanie, združenia na ochranu spotrebiteľa majú tiež možnosť využívať aj určenú podporu ministerstva. Úmyslom zákonodarcu, ako vyplýva z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z.z., bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktorí budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavení a aj odborne kompetentní. Navrhovateľ dodal v odvolaní, že má z vlastných skúseností vedomosť, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na stav konania a vôľu odporcu, a to oznámením o vstupe združenia do konania, ktoré obsahuje žiadosť o zaslanie návrhu a návrh na priznanie trov konania. Pred zaslaním oznámenia o vstupe teda vedľajší účastník nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Viaceré písomné podania vedľajší účastník tiež nadbytočne opakuje bez uvedenia nových významných skutočností, vzťahujúcich sa na predmet sporu. Paušálny vstup vedľajšieho účastníka, zastúpeného advokátom, do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod, iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Navrhovateľ má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy konania neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. Vo svojom odvolaní poukazyval na viaceré rozhodnutia iných krajských súdov v obdobných veciach, ktoré súčasne predložil súdu ako prílohu s odvolaním. Navrhovateľ dodal, že má vedomosť, že vedľajší účastník v súvislosti s dôvodnosťou priznania trov konania poukazuje na § 137 O.s.p. a na ustanovenia Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ. K uvedenému navrhovateľ poznamenal, že združenie odporkyňu v konaní nezastupuje, preto ani nemožno argumentovať v danej veci použitím ust. § 137 O.s.p., nakoľko uvedené ustanovenie priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu (napr. Centrum právnej pomoci). Ani Charta ani rozhodnutia Súdneho dvora EÚ nepoukazujú na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátom, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Na základe vyššie uvedeného navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania za podané odvolanie vo výške 19,12 € s DPH pozostávajúce z 1 úkonu právnej služby vo výške 9,96 € a režijného paušálu vo výške 9,16 € s DPH, za jeden úkon právnej služby - podanie odvolania čo do výroku o trovách.

Uvedené uznesenie napadol v zákonnej lehote odvolaním aj vedľajší účastník na strane odporkyne; jeho odvolanie rovnako smerovalo len proti výroku o trovách konania, ktoré mu boli priznané len vo výške 70,90 €. Uvedené rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia súdom prvého stupňa. Vedľajší účastník poukazyval na to, že si v konaní uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia celkom vo výške 141,79 € za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie vyjadrenia) s režijným paušálom a DPH. Prvostupňový súd správne priznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania, nakoľko to bol navrhovateľ, kto z procesného hľadiska zaviniel, že konanie muselo byť zastavené. Pri určovaní výšky priznaných trov vedľajšiemu účastníkovi však prvostupňový súd postupoval svojvoľne, keď za úkon spočívajúci v prevzatí a príprave zastúpenia vedľajšiemu

účastníkovi odmenu nepriznal. Právny zástupca vedľajšieho účastníka vec riadne prevzal a na prvej porade s vedľajším účastníkom postup v konaní aj prerokoval. Vedľajší účastník preto nevidí dôvod pre nepriznanie náhrady trov aj za úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom. Rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti je vnútorne rozporné a vymyká sa drvivej väčšine súdnych rozhodnutí s identickým, príp. obdobným skutkovým základom. Vedľajší účastník na strane odporkyne preto navrhol v odvolacom konaní v napadnutej časti rozhodnutie súdu prvého stupňa zmeniť tak, že odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi prizná náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 141,79 €; zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania, vo výške 40,03 € za jeden úkon právnej služby - odvolanie.

Na odvolanie vedľajšieho účastníka na strane odporkyne sa navrhovateľ písomne vyjadril tak, že sa pridrižoval svojich tvrdení, obsiahnutých v jeho odvolaní voči výroku o trovách konania, s tým, že podľa jeho názoru v predmetnom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Zopakoval svoje stanovisko, že vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach, z čoho plynie, že právne zastúpenie vedľajšieho účastníka je neúčelné a nadbytočné. Keďže združenie udelilo právnomu zástupcovi generálnu plnú moc, z ktorej vyplýva že advokát má vykonávať úkony právnych služieb bez ďalšieho konkrétneho pokynu združenia, je tu dôvodná pochybnosť, či samotný vedľajší účastník mal vedomosť o tom, že vstúpil do predmetného konania. Z uvedeného je zrejmé, že nemohlo dôjsť k naplneniu podstaty úkonu právnej služby príprava a prevzatie, vrátane prvej porady s klientom. Navrhovateľ vo vyjadrení upozorňoval na to, že právny zástupca vedľajšieho účastníka sa o predmete konania dozvedel až po vstupe do konania, po tom, ako mu bol zaslaný návrh. Nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi súd neporušuje základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, keďže tieto trovy neboli účelne vynaložené a neboli ani v príčinnej súvislosti s procesným postojom vedľajšieho účastníka k predmetu konania. V danom prípade tiež niet dôvodu na argumentáciu ustanovením § 137 O.s.p., nakoľko vedľajší účastník v konaní odporkyňu nezastupuje. Ust. § 137 O.s.p. totiž priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, ide najmä o Centrum právnej pomoci. Ustanovenia Charty základných práv EÚ ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje sa ochrany spotrebiteľa týkajú všeobecne. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Navrhovateľ zotrval na názore, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k zbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, na čo by mal súd prihliadať aj použitím ust. § 150 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať a v tomto zmysle zmeniť napadnutý výrok rozhodnutia prvostupňového súdu.

Vedľajší účastník na strane odporcu v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal, aby mu odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 61,74 €. Nepriznaním náhrady trov konania by súd poprel rovnosť podmienok v konkrétnom súdnom konaní, zasiahol do procesných práv vedľajšieho účastníka, garantovaných o.i. § 93 ods. 4 O.s.p. a znemožnil tak reálny výkon úloh spotrebiteľského združenia. Spotrebiteľovi by tak fakticky odňal právo na kvalifikovanú pomoc. Zopakoval, že súd v mnohých prípadoch v rozpore s ust. § 173 ods. 9 O.s.p. vydal platobné rozkazy bez toho, aby z úradnej povinnosti skúmal neprijateľnosť podmienok spotrebiteľských zmlúv, čím spotrebiteľov poškodil. Z uvedeného dôvodu je vstup združenia do obdobných sporov potrebný a účelný. Argument, že v obdobných prípadoch vedľajší účastník podáva formálne a obsahovo podobné podania, je do istej miery absurdný, advokátovi nemôže byť na ujmu postup, ak z formálnej stránky svoje podania upravuje podobne, prípadne ak používa rovnakú právnu argumentáciu na situácie, ktoré sú podobné. Právny zástupca navrhovateľa v mnohých konaniach tiež používa štruktúrou aj právnu argumentáciu podobné podania, takáto prax je v súčasnom právnom prostredí úplne bežná. Neexistuje dôvod na nepriznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, ktorému vznikli trovy z titulu právneho zastúpenia podľa vyhl.č. 655/2004 Z.z. vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. SZ OSA je občianskym združením založeným za účelom kolektívnej ochrany práv spotrebiteľov. Prejednávaná práva vec je typickým spotrebiteľským sporom. Pokiaľ je možné, aby sa „silný“ navrhovateľ dal zastúpiť v konaní advokátskou kanceláriou, potom musí byť možné, aby mal takéto oprávnenie aj vedľajší účastník konania, ktorým je navyše spotrebiteľské združenie. Vedľajšiemu účastníkovi nemožno uprieť právo dať sa v konaní zastúpiť

advokátom. Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí, každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Práve z dôvodu činnosti vedľajšieho účastníka vystupujúceho na strane odporcu nedochádza k priznaniu premlčaných nárokov pre navrhovateľa. Účelnosť právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka je tak nepochybne zrejma a nie nevýznamná. Vo vyjadrení tiež uviedol, že nie je dôvod na použitie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. v danej právnej veci. Vo vyjadrení poukázal na viaceré rozhodnutia iných krajských súdov Slovenskej republiky v obdobných veciach. Pre prípad, že sa odvolací súd stotožní s názorom navrhovateľa, vedľajší účastník by to z dôvodov, uvádzaných v jeho vyjadrení považoval za porušenie základných procesných práv aj za podstatný zásah do činnosti občianskeho združenia vymedzenej zákonom a právnymi predpismi EÚ a zároveň za zásadné obmedzenie práv spotrebiteľov v rámci súdneho konania. Preto žiadal, aby odvolací súd v zmysle § 109 ods. 1 písm.c/ O.s.p. pred vydaním rozhodnutia konanie prerušil a požiadal Súdny dvor Európskych spoločenstiev (Súdny dvor Európskej únie) o rozhodnutie o práve spotrebiteľského združenia na plnohodnotné právne zastúpenie - vrátane práva na priznanie náhrady trov konania v prípade, ak procesné úkony združenia budú v súdnom procese na prospech spotrebiteľa a budú mať v časti týkajúcej sa účasti spotrebiteľského združenia za následok úspech vo veci - ako o predbežnej otázke.

Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti trov konania vedľajšieho účastníka, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné, odvolaniu vedľajšieho účastníka úspech priznať nemožno.

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník.

V zmysle citovaného ust. § 93 ods. 4 O.s.p. má vedľajší účastník v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Za predpokladu, že účastníkovi konania na strane ktorého vedľajší účastník vystupuje vznikne právo na náhradu trov konania, môže byť náhrada trov konania priznaná aj samotnému vedľajšiemu účastníkovi.

Zo spisového materiálu súdnej veci je zrejme, že súd prvého stupňa zastavil konanie z dôvodu, že podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 24. 9. 2012 (č.l. 49 spisu), vzal navrhovateľ návrh v celom rozsahu späť, bez uvedenia dôvodu. Vzhľadom na skutočnosť, že navrhovateľ zavinil zastavenie konania, odporcovi vzniklo právo na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. Analogicky podľa § 93 ods. 4 O.s.p. právo na náhradu trov konania vzniklo súčasne aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý do konania vstúpil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 18.04.2012 (č.l. 46 spisu).

Podľa ust. § 25 ods. 1 O.s.p. si účastník ako zástupcu môže vždy zvoliť advokáta. Nakoľko vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva ako účastník, je oprávnený tzn. môže sa dať aj vedľajší účastník v konaní zastupovať advokátom. V prejednávanej veci vedľajšieho účastníka zastupoval advokát na základe plnomocenstva. Odvolací súd považuje za nutné uviesť, že právo vedľajšieho účastníka resp. ústavné právo každého - vrátane vedľajšieho účastníka na právnu pomoc vyplývajúce z čl. 47 ods. 2 Ústavy SR nepopiera a ani nespochybuje. Avšak v prípade, že si účastník zvolí ako svojho zástupcu advokáta, musí však počítať aj so vznikom trov, nakoľko advokát má právo na úhradu svojich primeraných a opodstatnených nákladov. Preto skutočnosť, že súd účastníkovi právo na náhradu trov konania neprizná, sama osebe neznamená popretie rovnosti podmienok v konkrétnom súdnom konaní, a už vôbec to neznamená odňatie procesného práva účastníka na zastúpenie advokátom.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Odvolací súd považuje záver prvostupňového súdu o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi za nesprávny, hoci v prejednávanej veci vzniklo v zmysle § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. odporcovi a aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu právo na náhradu trov konania proti navrhovateľovi. Správne mal prvostupňový súd o trovách konania vedľajšieho účastníka rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať s odôvodnením, že tieto nespĺňajú podmienku účelnosti nevyhnutnú pre priznanie náhrady trov konania. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania musí súd vždy skúmať účelnosť vynaložených trov konania uplatnených účastníkom resp. či vôbec boli vynaložené. Účelnosťou je potrebné rozumieť vlastnosť, ktorá sleduje naplnenie cieľa. Opodstatnená je v prípade, že vychádza zo zákonných dôvodov a neprekračuje ich medze. Vzhľadom na zmysel ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o náhrade trov konania je súd povinný posudzovať účelnosť pri každom úkone právnej služby samostatne.

V predmetnej právnej veci vedľajší účastník resp. právny zástupca vedľajšieho účastníka spolu s oznámením o vstupe do konania zároveň požiadal súd prvého stupňa o doručenie návrhu na začatie konania a vzniesol námietku premlčania žalovanej pohľadávky. Tiež si uplatnil náhradu trov konania. Z uvedeného je zrejmé, že v čase vstupu do konania nepoznal predmet sporu a len z označenia účastníkov konania usúdil, že ide o spotrebiteľskú vec. Odvolaciemu súdu však nie je jasné, ako mohol právny zástupca vedľajšieho účastníka vykonať prípravu zastúpenia, keď samotný vedľajší účastník nevedel, do akého konania vstupuje. Podľa odvolacieho súdu len na základe skutočnosti, že odporcom je spotrebiteľ, bez akejkoľvek bližšej vedomosti o predmete a štádiu konania, do ktorého vstupuje, je prakticky nemožné náležite sa pripraviť na zastupovanie v tej ktorej veci. V prejednávanej veci vedľajší účastník taktiež vzniesol námietku premlčania. Nemožno však dospieť k záveru, že navrhovateľ vzal návrh späť na základe tohto úkonu vedľajšieho účastníka, nakoľko späťvzatie návrhu na začatie konania je dispozičným právom navrhovateľa, keď v predmetnej veci ku späťvzatiu návrhu došlo bez uvedenia dôvodu. Vzhľadom na uvedené je potom námietka navrhovateľa uplatnená v odvolaní, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva, dôvodná. Rovnako dôvodná je aj odvolacia námietka navrhovateľa, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania.

Zároveň je nutné poukázať na skutočnosť, že cieľom vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu práv spotrebiteľov - je kolektívna ochrana spotrebiteľa, podávanie žalôb podľa zákona o ochrane spotrebiteľa, ako aj zastupovanie spotrebiteľa v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka, čo znamená, že vedľajší účastník, ktorý je založený na ochranu práv podľa osobitného predpisu by mal byť schopný poskytnúť odporcovi ako spotrebiteľovi v spotrebiteľskej veci vedenej na súde odbornú pomoc sám. Tento názor má oporu v rozhodnutí Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 78/03, v zmysle ktorého nie je porušením základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, ak účastníkovi, ktorý disponuje viacerými pracovníkmi, ktorí majú právnické vzdelanie, súd neprizná náhradu trov právneho zastúpenia, ak ich nepovažuje za účelne vynaložené, a to práve preto, že vedľajší účastník bol na ochranu spotrebiteľa zriadený a teda má byť schopný v spotrebiteľských sporoch spotrebiteľov kvalifikovane zastupovať. Preto odvolací súd v neposlednom rade prihliadol aj na skutočnosť, že vedľajší účastník vstúpil do konania ako organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu a splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania. Zároveň je odvolaciemu súdu z rozhodovacej činnosti známe, že vedľajší účastník paušálne vstupuje do konaní, v ktorých ako navrhovateľa vystupujú určité subjekty, a to bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť úkonov vedľajšieho účastníka. Pri rozposielaní oznámení o vstupe do konaní, vyjadrení (vznesenie námietky premlčania), ide o identické typizované úkony podľa vzoru, ktoré môžu byť generované aj automatizované, pritom nemožno v každej jednej veci hovoriť o účelnom vynaložení trov právneho zastúpenia. Takéto konanie vedľajšieho účastníka nemožno považovať ani za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ, pre ktorý bolo toto združenie založené. Vyvoláva to skôr dôvodné podozrenie, že skutočným cieľom združenia nie je ochrana práv konkrétneho

spotrebiteľa, ale zárobková činnosť právneho zástupcu vedľajšieho účastníka v podobe náhrady trov právneho zastúpenia.

Právne irelevantné je tvrdenie vedľajšieho účastníka o tom, že podľa ust. § 137 O.s.p. mu náhrada výdavkov za zastupovanie advokátom výslovne patrí. Podľa ust. § 137 O.s.p. medzi trovy konania okrem iného patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. V prípade, že by bol názor vedľajšieho účastníka správny, tak by nepriznanie trov konania v každom jednom prípade znamenalo porušenie ust. § 137 O.s.p. Toto ustanovenie pritom len exemplifikatívne vymenúva jednotlivé druhy trov konania, pričom na ich priznanie je potrebné splnenie podmienok vyžadovaných § 142 a nasl. O.s.p., medzi ktoré patrí aj účelnosť vynaložených trov konania. Navyše vedľajší účastník ako združenie na ochranu práv spotrebiteľa nie je v prejednávanej veci právnickou osobou oprávnenou zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu. Vystupuje len v pozícii vedľajšieho účastníka a v zmysle § 93 ods. 4 druhá veta O.s.p. koná sám za seba. Ako právnická osoba oprávnená zastupovať v konaní by vystupovalo len v prípade, že by mu účastník konania udelil plnomocnenstvo na zastupovanie, čo však v prejednávanej veci nebolo preukázané a vedľajší účastník vstúpil do konania z vlastného podnetu.

Pokiaľ ide o rozsudok Súdneho dvora EÚ, na obsah ktorého poukázal vo svojom odvolaní vedľajší účastník, odvolací súd uvádza, že Súdny dvor EÚ v tomto rozsudku ustálil, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania a/alebo zastupovanie advokátom. Z uvedeného rozsudku však nevyplýva, že by vedľajší účastník ako právnická osoba založená na ochranu práv spotrebiteľa, mal vo všetkých konaniach, do ktorých vstúpi, právo na náhradu trov právneho zastúpenia bez splnenia podmienok vyžadovaných Občianskym súdnym poriadkom, a teda okrem iného aj účelnosti vynaložených trov konania.

Odvolací súd vo vzťahu k rozhodnutiam iných krajských súdov, na ktoré navrhovateľ vo svojom odvolaní a vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k odvolaniu poukazujú, uvádza, že nie je viazaný rozhodnutiami iných krajských súdov v obdobných veciach. Aj po oboznámení sa s obsahom týchto rozhodnutí zotrváva na svojom právnom názore, že trovy vedľajšieho účastníka v predmetnej právnej veci neboli účelne vynaložené, a preto mu nevzniklo právo na ich náhradu.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka nevykazuje známky vecnej správnosti, pretože trovy uplatnené vedľajším účastníkom neboli účelne vynaloženými trovami. Úkony, za ktoré si v konaní uplatnil vedľajší účastník právo na ich náhradu, neboli nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. vedľajší účastník neposkytol odporcovi žiadne služby, ktorých vykonanie by malo akýkoľvek vplyv na rozhodnutie súdu prvého stupňa a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zastúpenia.

Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania vedľajšieho účastníka podľa ust. § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Odvolací súd sa zaoberal návrhom vedľajšieho účastníka na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy. (Pozn.: Od 1.12.2009 v dôsledku prijatia Lisabonskej zmluvy oficiálny názov Súdneho dvora znie Súdny dvor Európskej únie; názov Súdny dvor Európskych spoločenstiev sa používal do 30.11.2009.)

Ustanovenie § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. prichádza do úvahy vtedy, ak sa vedie konkrétne sporové konanie pred vnútroštátnym súdom, v rámci ktorého vznikne potreba výkladu či stanovenia hraníc aplikácie únieového práva, pretože vyriešenie tejto otázky je spôsobilé podstatným - prejudiciálnym spôsobom ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej. V súvislosti s prerušením konania však treba uviesť, že súd v skutočnosti môže, ale nemusí prerušiť konanie, pretože nie každý súd je povinný obrátiť sa s predbežnou otázkou na Súdny dvor, ale len súd, ktorý rozhoduje v poslednom stupni bez toho, aby sa proti jeho rozhodnutiu mohol podať opravný prostriedok alebo ak sa v konaní pred vnútroštátnym súdom rieši otázka platnosti právneho aktu Európskej únie. Súd môže rozhodnúť o prerušení konania z vlastnej iniciatívy alebo môže takéto prerušenie konania navrhnúť účastník, avšak súd nie je v každom prípade povinný takému návrhu vyhovieť bez toho, aby o tom rozhodoval. Ak nejde o prípad obligatórneho konania o prejudiciálnej otázke, tento procesný úkon súdu (prerušenie konania) závisí len od úvahy súdu, či požiada Súdny dvor o vyriešenie predbežnej otázky, a preto nemôže byť vyvolaný samotným podnetom alebo návrhom účastníka konania. V prípade, ak by vnútroštátny súd uznesením rozhodol o tom, že bude iniciovať konanie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy, konanie preruší a obráti sa na Súdny dvor so žiadosťou.

Systém prejudiciálneho konania je základným mechanizmom práva Európskej únie, ktorého účelom je poskytnúť vnútroštátnym súdom prostriedok pre zabezpečenie jednotného výkladu a uplatňovanie práva Európskej únie v každom členskom štáte. Cieľom prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ je zabezpečiť jednotný výklad a aplikáciu komunitárneho práva a nie riešenie konkrétnych sporov, ktoré sú v kompetencii vnútroštátnych súdov a ani posudzovanie súladu vnútroštátneho práva s právom komunitárnym (Uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo 155/2011). Súdny dvor nerozhoduje ani o sporných skutkových otázkach konania pred národným súdom, ani o výklade alebo aplikácii vnútroštátneho práva.

Vedľajší účastník sa svojim návrhom na prerušenie konania domáhal, aby Súdny dvor EÚ zodpovedal na otázku výkladu vnútroštátneho práva. V položenej otázke nejde o prípadný rozpor, či v danom prípade pri priznaní trov konania konal súd v rozpore s komunitárnym právom, ale vedľajší účastník sa v podstate domáhal zodpovedania, že mu trovy konania patria. Ustanovenie procesných podmienok, ktoré sa uplatnia pri prejednávani a rozhodovaní sporov (a teda aj rozhodovanie o trovách konania) je vecou vnútroštátneho právneho poriadku každého členského štátu podľa zásady procesnej autonómie členských štátov, pod podmienkou, že takéto pravidlá nie sú menej priaznivé ako pravidlá upravujúce obdobné situácie vnútroštátnej povahy (zásada ekvivalencie) a že nevedú k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právnym poriadkom Európskej únie (zásada efektivity) (rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9 Co 70/2012).

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozhodol, že nepožiada Súdny dvor o rozhodnutie o predbežnej otázke, čím nie je daný dôvod pre obligatórne prerušenie konania zo strany odvolacieho súdu, a preto návrh vedľajšieho účastníka na prerušenie konania zamietol.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a navrhovateľovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, priznal podľa podaného vyčíslenia náhradu trov vynaložených v odvolacom konaní za podané odvolanie vo výške 19,12 €, ktoré uložil vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu s poukazom na ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p. zaplatiť právnemu zástupcovi navrhovateľa do troch dní.

Trovy odvolacieho konania predstavujú teda odmenu advokáta za 1 úkon právnej služby a to písomné odvolanie doručené súdu dňa 6. 11. 2012, keď odmena advokáta za 1 úkon právnej služby predstavuje s poukazom na § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b) Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb sumu 9,96 € aj s DPH ; režijný paušál 9,16 € aj s DPH., t.j. v uplatnenej výške 19,12 €.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.